

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0067-133
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
ID ОП у ЄДЕБО	26123
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Географія, Людина і природа та туристська робота 2 рівень 01 Освіта/Педагогіка 014.07 «Середня освіта (Географія)»
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://www.univer.kharkov.ua/docs/work/geography-and-nature-and-tourist-work.pdf
Посилання на звіт експертної групи	https://cutt.ly/Te58yUj

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	01 Освіта/Педагогіка
Дата засідання	14.12.2019
№ протоколу	27
Доповідач	Рябовол Л. Т.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◊ наявні

◊ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◊ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◊ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<x> відсутні

Обґрунтування:

Підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні.

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	А	Цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії університету. Створення ОП є відповіддю на потреби ринку. Постійно збирається інформація від студентів, академічної спільноти щодо коригування цілей та ПРН за ОП. Залучаються практики до атестації випускників як голови екзаменаційних комісій. Фокус психологічних і педагогічних складових ОП обмежується старшою середня школою. Недостатньо широка методична складова.	В	<i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими</i> Недостатньо широкий перелік як загальних, так і фахових компетентностей (6 і 7 відповідно). Не чіткі/ не конкретні ПРН. Не обґрунтовано відповідність ПРН вимогам НРК.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	ОП відповідає предметній області спеціальності, має чітку структуру, а освітні компоненти мають методико-педагогічне спрямування, що дозволяє досягти ПРН.	В	<i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i>

		<p>Передбачено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії як через вільний вибір студентів дисциплін, так і через форми індивідуальної роботи.</p> <p>При включенні у навчальний план блоків вибіркового блоку дисциплін немає балансу між фаховими географічними та педагогічними дисциплінами.</p>		
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	<p>На вебсайті ЗВО розміщена актуальна інформація для абітурієнтів, однак, доступ до програм вступних випробувань є недостатньо зрозумілим. Відсутня чітко врегульована політика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.</p>	В	<p><i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i></p>
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	<p>Низький рівень міжнародної академічної мобільності. Малочисельність групи передбачає ухил на індивідуальні заняття, що знижує ймовірність відкритої повноцінної дискусії та обговорення проблемних питань з можливістю почути альтернативну думку.</p>	В	<p><i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i></p>
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна	А	<p>Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими,</p>	В	<p><i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають</i></p>

доброчесність		зрозумілими, дозволяють встановити ступінь досягнення здобувачем ПРН. Визначені чіткі та розумні правила проведення контрольних заходів, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу, і забезпечують об'єктивність екзаменаторів; визначено порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження; визначена чітка зрозуміла політика процедури академічної доброчесності, якої дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП; заклад ВО популяризує академічну доброчесність.	визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Критерії оцінювання розроблені не для всіх навчальних дисциплін, або вони є недостатньо чіткими. (за результатами моніторингу вебсайту ЗВО)
Критерій 6. Людські ресурси	А	ЗВО співпрацює з роботодавцями. Формується рейтинг викладачів з урахуванням опитування студентів, а також наукової роботи. Відкриті можливості академічної мобільності. Викладачі, що створюють та проводять англomовні курси отримують доплату. Використовується соціальна мережа LinkedIn, для моніторингу кар'єри випускників-роботодавців.	В <i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i> До проведення аудиторних занять на ОП не залучаються професіонали-практики, про що є вказівка у самоаналізі. Механізми та конкретні процедури залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу не описані, відповідні доказ не

				надані.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Наявна розвинена й достатньо якісна інфраструктура. Необхідною є модернізація комп'ютерного обладнання, що дозволило б використовувати сучасніше програмне забезпечення. Існує точкова необхідність оновлення інфраструктури, зокрема гуртожитків.	В	<i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i>
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	А	Роботодавці залучаються до процесу розробки і вдосконалення ОП, що дозволяє отримувати якісну підготовку здобувачів, в тому числі практичну підготовку. Наявна система контролю якості навчання та виявлення недоліків в освітній програмі та освітній діяльності з реалізації ОП є чіткою і функціональною.	В	<i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i> Не зрозумілим є статус «факультетської» вибіркової дисципліни. Чітко не виписані процедури залучення стейкхолдерів до перегляду ОП, відповідних доказів не надано.
Критерій 9. Прозорість та публічність	А	ЗВО оприлюднює інформацію не тільки на вебсайті ЗВО, а й через соціальні мережі facebook, instagram. На сайті опубліковані всі необхідні документи. Права та обов'язки	В	<i>За даним критерієм ОП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.</i> Як зазначили самі експерти,

		<p>учасників навчального процесу чітко регульовані.</p> <p>Структура сайту є складною, щоб знайти всі необхідні документи потрібно затратити чимало часу.</p>		<p>котрі проводили виїзну частину експертизи, структура сайту є складною, щоб знайти всі необхідні документи потрібно затратити чимало часу.</p>
Критерій 10. Навчання через дослідження		Не застосовується		Не застосовується

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

I. Внести корективи до опису освітньої програми. Пункт «Цикл/рівень» - змінити НРК з 7 рівня на 8 рівень, в пункті програми "Подальше навчання" змінити 8 рівень НРК на 9 рівень.

II. Розширити перелік кваліфікацій за ОП кваліфікацією «Викладач ЗВО», додати відповідні ОК, внести відповідні зміни в перелік ПРН.

III. За критеріями:

1. *Щодо проектування та цілей освітньої програми:*

- розширити перелік загальних та фахових компетентностей (в ОП їх 6 та 7 відповідно);
- конкретизувати ПРН;
- узгодити програмні результати навчання за ОП з вимогами НРК для відповідного рівня.

2. *Щодо структури та змісту ОП:*

- оптимізувати структурно-логічну схему ОП як сукупність конкретних освітніх компонент / навчальних предметів з метою забезпечення досягнення ПРН, попередньо удосконаливши їх;

- удосконалити механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, зокрема, розширити можливості здобувачів щодо вільного вибору дисциплін;

- переглянути зміст психолого-педагогічних дисциплін, не обмежувати його орієнтацією на потреби лише профільної старшої школи, оскільки ОП магістерського рівня може забезпечувати здобуття кваліфікації викладача ЗВО.

3. *Щодо доступу до ОП й визнання результатів навчання:*

- удосконалити організаційний супровід прийому на навчання, зокрема щодо розміщення більш повної інформації на вебсайті ЗВО;

- розглянути можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, закріпити її в нормативних документах ЗВО.

4. *Щодо навчання і викладання за даною ОП:*

- урізноманітнити методи навчання й оцінювання для забезпечення як формування, так і перевірки ступеня досягнення здобувачами відповідних ПРН, ширше використовувати методи інтерактивного та проблемного навчання;

- упровадити силабуси, систематично оновлювати навчально-методичне забезпечення з урахуванням досягнень науки і техніки;

- мотивувати і стимулювати здобувачів та НПП до участі в програмах /заходах міжнародної академічної мобільності.

5. *Щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності* – деталізувати критерії оцінювання, визначити порядок оскарження результатів контрольних заходів.

6. *Щодо людських ресурсів* – активізувати й систематизувати участь роботодавців в організації та реалізації освітнього процесу на ОП, систематично залучати їх до проведення аудиторних занять.

7. *Щодо освітнього середовища та матеріальних ресурсів:*

- удосконалити організаційно-технічні умови для осіб з особливими освітніми потребами, у т.ч. їх інформаційно-консультативне забезпечення, зокрема систему дистанційного навчання;

- унормувати процедуру вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з дискримінацією та сексуальними домаганнями.

8. *Щодо внутрішнього забезпечення якості ОП:*

- систематично моніторити ОП;
- удосконалити процедуру анкетування / інтерв'ювання здобувачів та роботодавців щодо цілей та змісту ОП.

9. *Щодо прозорості та публічності* – регулярно оновлювати й систематизувати нормативні документи на вебсайті ЗВО.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◊ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

<x> акредитацію ОП

◊ умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◊ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

Ніна ТАРАСЕНКОВА